

Redactiemedewerkster Martine, haar man Tony en hun drie kinderen stapten voor Nest in een kajak en peddelden over de Schelde, de Leie en de Lieve door Gent. Eén unieke ervaring.

Tekst Martine De Koker • Foto's Michel Vaerewijck

Schuiiven over de Schelde

Je vastankeren vóór de deuren van de Brusselse Poortsluis zich openen vergt enige behendigheid. Links: een van de boogjas over de Leie.

Een checklist

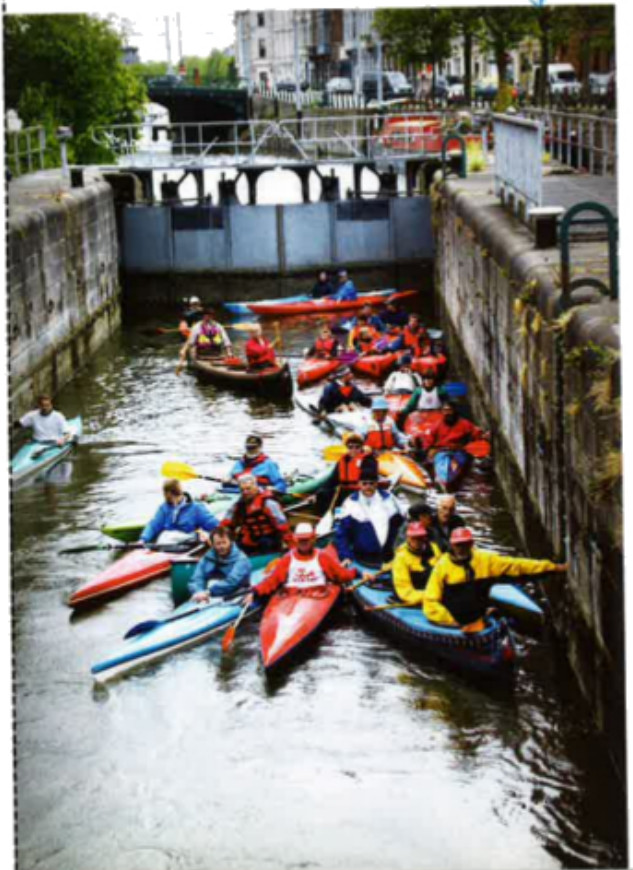
- Een kano met steekpeddel of kajak met links- of rechtsgedraaide peddels naargelang je rechts- of linkshandig bent.
- Een zwemvest. Dat is een drijfhelp en moet dus goed passen. In het water moet het zwemvest strak om het lichaam aansluiten en mag het niet de neiging hebben om over het hoofd te schieten. Het bij zich hebben van een zwemvest is verplicht, maar je bent gek genoeg niet verplicht het te dragen, al is dat onontbeerlijk.
- Een tochtenplan en een tegen water beschermde waterkaart.
- Een waterdichte zak of tonnetje.
- Voldoende eten en drinken.
- Een anorak of regenjas tegen wind en kou.
- Een handdoek, droge kleren en schoenen voor het eindpunt.
- Zonnebrand & zonnebril.
- Kledij: makkelijke sportschoenen, een regenvestje en lichte kleding. Jeans en zwaar schoeisel worden ten stelligste afgeraden. Bij het omkantelen bemoeilijken ze de wendbaarheid aanzienlijk.

Zeg geen kano tegen een kajak. Een kajak is technisch gezien wel een kano, maar niet elke kano is een kajak. Dat is het eerste wat Steven Thys van het Nederlands-talig Kano Verbond mij duidelijk maakt als ik hem opbel: „Een kano is meestal open, vaak wordt er op de knieën gezeten en je gebruikt een enkelbladige peddel of pagaai. In een kajak zit je op je zitvlak en gebruik je een dubbelbladige peddel.”

Met dit alvast in het achterhoofd trekken we naar de Watersportbaan in Gent waar de **Deinse Kajak Club** haar jaarlijkse Canteclaertocht inricht. Op deze tocht bevaren we de Lieve, de Leie en de Schelde en zullen we genieten van het aanpalende stedenschoon. Een overaanbod aan prachtige plekjes, zo zal snel blijken.

Eerder duwen dan trekken

Frederik De Rho de man die ons doorheen het traject zal loodsen, polst naar onze ervaring. We zijn groentjes, dus toont hij ons eerst en vooral hoe we een peddel moeten vasthouden. Dat je bij de voortbeweging van een kajak alleen de trekkracht van je armen gebruikt, is een vaak voorkomend misverstand. De trekarm moet vooral de peddel begeleiden, de kracht om vlugger en beter voort te bewegen hangt in grote mate af van de duwkracht met de tegenovergestelde >

> arm. Het balanceren in een kajak gebeurt dan weer met de heupen. Blijkbaar hebben vrouwen wat dat betreft een streepje voor. Beweeg je je heupen naar links, dan ga je naar rechts en omgekeerd. Terwijl onze kajaks te water worden gelaten, trekken we een zwemvest aan. We hijsen ons in een vlakwatoerkajak met een platte bodem en zonder oplopende punten om zo weinig mogelijk wind te vangen. Uiteraard heeft de vorm van de romp invloed op de stabiliteit. Hoe breder de boot, hoe stabiel hij in het water ligt. Onze oudste zoon Axel (13) kiest ervoor om helemaal alleen de strijd aan te gaan met de enorme kracht van wind en water. Hij krijgt een iets meer gestroomlijnde kajak met een spitse, V-vormige bodem waarmee je je wat soepeler uit de slag kan trekken. Twee slagen en hij maakt meer afstand dan wij.

Boze fuut

Het is middag, we beginnen eraan. We starten op de Watersportbaan, peddelen rustig maar zeker richting Brugsepoort en draaien af naar de Coupure. Plots zien we een koppel broedende futen. Frederik legt ons uit dat je her en der in Gent groene eilandjes vindt op het water kunstmatige drijftillen van waterzuring, grote engelwortel of kalmoes. Omdat de overgang van water naar land zeer abrupt verloopt via een rechte kaaimuur, is er nauwelijks plaats voor natuurlijke oevervegetatie. Deze pseudo-oevers trekken insecten aan en ook bij watervogels

zijn ze erg in trek. Dochter Astrid (10) en ik komen blijkbaar iets te dicht in de buurt van de pater familias van het nest, want hij klept driftig met zijn vleugels en verjaagt ons van zijn territorium.

Dan gaat het richting Ketelvaart en Muinkschelde, ook wel het Kunstenkwartier van Gent genoemd. We passeren achtereenvolgens de Vlaamse Opera, de Handelsbeurs met haar gigantische glaspartij, geschilderd in prachtig rood, de Minardschouwburg en de zijgevel van de Vooruit.

Tussen de Ketelvaart en Muinkschelde ligt een doodlopend stukje waterweg. Je bereikt het via een prachtige overwelfde gang die ons leidt naar het Geeraard de Duivelsteen, de fameuze burcht uit de dertiende eeuw.

Racen voor de sluis

We draaien terug, nemen de bocht naar de Bovenschelde en slaan vervolgens linksaf naar de Brusselse Poort Sluis. Speciaal voor deze tocht werd bij de nv Waterwegen en Zeekanaal de doortocht gevraagd voor twee sluisen. Iedereen verzamelt op een bepaald tijdstip aan de sluis, want de sluismeester opent slechts één keer de deuren. Ondanks de goed getrainde armspieren van onze oudste moet hij hier even forfait geven om de sluisstijd te halen. Zijn kajak wordt door Frederik aan de sleeplijn gelegd en hij wordt overgeheveld naar de kano. We haken ons vast aan een van de grijppunten in de muur en stiltejesaan voel je het waterpeil zakken. De sluis gaat open en daar >

Uiterst links: Bij de eerste sluis daalde het waterpeil, bij de tweede steeg het opnieuw. Hiernaast: om het meeste vaart te maken moet je eigenlijk synchroon peddelen. Deze foto: in- en uitstappen in een kajak is niet vanzelfsprekend, zeker niet als er een sterke wind staat. Ronny steekt een handje toe.

Nuttige sites

www.canoeadventure.be
www.kayakshop.be
www.kajaktoertochten.be
www.kanocenter.be
www.canoe-kayak.be
www.visitgent.be

Verenigingen

- Overkoepelend orgaan van de Belgische kajak- en kanoverenigingen is het Koninklijk Belgisch Kano Verbond (www.kbkv.be), dat op haar beurt geregionaliseerd is. De Vlaamse vereniging is het Nederlandstalig Kano Verbond (www.nkv.be). Op de website van het NKV vind je een lijst van alle aangesloten clubs, een interactieve kaart van alle rivieren in België alsook een overzicht van de rivieren, kanalen en watervlakken die bevaarbaar zijn voor kajakkers en kanoërs.
- Wij gingen toertochten met de Deinse Kajak Club, organisator van de Cantecleertocht, www.deinsekajakclub.be.

Praktisch

- Kajakken is voor iedereen toegankelijk, je hoeft niet aangesloten te zijn bij een club al biedt het wel een aantal voordelen: voor een bescheiden lidgeld (van 25 euro tot 80 euro per jaar) ben je verzekerd, krijg je toegang tot bepaalde Waalse rivieren, kan je inschrijven op allerhande activiteiten, evenementen en toertochten en stelt de club een aantal boten ter beschikking die je gratis mag gebruiken.
- Om in de regio van uw keuze een kano of kajak te huren, kijkt u best in de Gouden Gids. Kajakverhuur Guido in Deinze (www.kajakguido.be) stelde ons kajaks ter beschikking. Huren kan vanaf 10 euro voor een halve dag, peddel en zwemvest inbegrepen.
- Een ervaren kajakker kan na het omslaan weer overeind komen door te eskimoteren. Vaak organiseren clubs groepslessen in het plaatselijke zwembad om die techniek aan te leren.

> bevinden we ons in de Benedenschelde op de Visserijvaart. Dik halfweg bereiken we Portus Ganda, de moderne jachthaven voor passanten. Zowel dagjeswatertoeristen als vakantiegangers die langere tijd in Gent willen verblijven, kunnen er aanmeren. Het enige minpuntje waar je moeilijk naast kunt kijken is het zwerfvuil. Hoe dicht je het centrum nadert, hoe groter de concentratie. We maken tempo naar de tweede en laatste sluis, de St.-Jorissluis. In plaats van te dalen, stijgen we hier. Dan varen we recht Gent binnen met het prachtige historische stadsgedeelte. Op de Leie zijn we niet enkel omringd door collega-kajakkers maar moeten we het water ook delen met de toeristische rondvaartboten. Zoon Quinten (10) krijgt van een vriendelijke heer het aanbod om aan te klampen en zo wat voorsprong te nemen, maar hij bedankt beleefd. Blijven peddelen is zoveel prettiger.

Rijke stad

Een ander prachtig stukje natuur en cultuur ontdekken we wanneer we de Lieve opvaren. Dit kanaal werd rond 1260 door Gent gegraven om een goede verbinding te hebben met het Zwin en met Damme, toen de grote haven van Vlaanderen. Toen het Zwin verzandde werd de Lieve een kanaaltje van zuiver lokaal belang.

Rechts van ons doemt het Gravensteen op, een van de belangrijkste toeristische trekpleisters van Gent. Het eindpunt van de Lieve binnen de stad geeft uit op het Rabot, vroeger een sluisgebouw. In 1860 werd er een deel van gesloopt om de doorgang over de Lieve te verbreden. Recent werd het gebouw gerestaureerd.

Net als we denken dat we het mooiste nu wel gehad hebben, varen we voorbij de Korenlei en de Graslei. Elke gevel daar straalt geschiedenis uit en weerspiegelt de bloei van Gent in de middeleeuwen.

Vooraleer we terug richting Coupure varen, zien we tegenover het justitiepaleis twee beelden — man en vrouw — die aanstalten maken om in het water te springen. De vrouw staat voor de Leie en de man voor de Schelde. De perfecte symbiose.

Wiebelig

Het is halfvijf als we de Coupure opdraaien. Nu we al dat moois achter ons hebben, beginnen we plots onze spieren te voelen. Ik spat van vermoeidheid Astrid vaker en vaker nat en zij neemt wraak door water naar achteren te hopen. Onze drie huisgenoten hebben we ver achter ons gelaten. We ruiken de stal en doen nog een laatste inspanning om als eerste van de familie voet aan wal te kunnen zetten. Op echte zeemansbenen wiebel ik naar boven. Vijftien kilometer beenen armspieren gebruiken, het kruipt niet in je koude kleren. De dag erna staan we alle vijf op met stevige spierpijn, maar de vaste wil om het niet bij deze ene keer te laten. ●

Met dank aan het NKV, de Deinse Kajak Club & Kajakverhuur Guido.